

Sygn. akt V CSK 366/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko A. K.

o stwierdzenie nieważności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 lutego 2015 r. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych.

Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Żadna z kwestii wskazanych przez skarżącego nie odpowiada jednak tak rozumianej przesłance z art. 389⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Dotyczy to, po pierwsze, problemu istnienia interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie w razie braku sporu stron. Nie stanowi on istotnego zagadnienia prawnego z powodu braku jednoznacznej przydatności dla rozstrzygnięcia sprawy. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia logicznie pierwotnym i podstawowym

argumentem za bezzasadnością powództwa było powołanie się na dysponowanie przez skarżącego alternatywnym sposobem ochrony swoich praw, jakim jest wykazywanie przesłanek nieważności umowy w postępowaniu podatkowym. Wskazanie na brak sporu stron było z tej perspektywy kwestią uboczną, której wyjaśnienie wymagałoby w pierwszej kolejności wykazania, że możliwość dokonania ustaleń w postępowaniu administracyjnym nie wyklucza możliwości skorzystania z art. 189 k.p.c.

Warunek ten spełnia natomiast drugi ze wskazanych problemów, odnoszący się do relacji pomiędzy art. 189 k.p.c. i możliwością dokonywania ustaleń przez organ podatkowy oraz dopuszczalnością wytoczenia przez niego powództwa na podstawie art. 189¹ k.p.c. Także i ta kwestia nie uzasadnia jednak przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Możliwość powołania się na art. 189 k.p.c. w razie istnienia alternatywnych środków prawnych stanowiła dotychczas przedmiot obszernego orzecznictwa Sądu Najwyższego, prezentującego spójną i konsekwentną koncepcję wąskiego ujmowania granic stosowania powództwa o ustalenie. W konsekwencji, omawiany problem nie posiada z pewnością charakteru precedensowego. Nie można tym samym stwierdzić, by jego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy mogło przyczynić się w istotnym stopniu do rozwoju prawa.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).